

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 23/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä lokakuuta 2006 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain muuttamisesta (HE 179/2006 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- viestintäneuvos Antti Kohtala, liikenne- ja viestintäministeriö
- neuvotteleva lakimies Pertti Suortti ja ylinäsinööri Pekka Koskenheimo, Viestintävirasto

- lakimies Pauliina Sipilä, radioverkkosuunnittelun ryhmäesimies Matti Jokisalo ja radiotaajuusasiantuntija Pekka Kemppinen, Digita Oy
- lakiasioiden päällikkö Riikka Tähtivuori, FiCom.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- puolustusministeriö
- Ilmailulaitos
- Yleisradio
- Elisa Oyj
- SWelcom Oy
- TeliaSonera Oyj
- Finnet-liitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan että radiotaajuuksista ja telelaitteista annettuun lakiin tehdään sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin muuttamisesta johtuvat viestintäverkkolaitteita ja viestintäverkkoja koskevat muutokset.

Samassa yhteydessä lakiin tehdään myös muita muutoksia. Radiolupaa koskevaan sääntelyyn lisätään televiestinnän voimavarojen antamista suuronnettomuuksien lievittämiseen ja pelastustoimiin koskevan yleissopimuksen edellyttämät lievennykset. Ilman lupaa käytettävän luvanvaraisen radiolähettimen tunnistamista ja paikan-

tamista helpotetaan siten, että Viestintävirastolle annetaan oikeus käyttää tunnistamistietoja myös tähän käyttötarkoitukseen. Valtioneuvoston ja Viestintäviraston radiotaajuuksien käyttöä koskevaa toimivaltajakoa muutetaan. Radiotaajuuksien keskeiset käyttäjäryhmät velvoitetaan varautumaan poikkeusoloihin. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtävän eräitä muita vähäisiä, lähinnä teknisluonteisia muutoksia.

Lakien on tarkoitus tulla voimaan direktiivin mukaisesti siten, että lait on annettu viimeistään 20 päivänä tammikuuta 2007 ja sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat säännökset tulevat voimaan 20 päivänä heinäkuuta 2007. Mui-

den muutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian lakien antamisen jälkeen.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

Johtolause. Valiokunta esittää hallituksen esityksessä olevien pykälien lisäksi muutettaviksi 21 a §:n 2 momenttia, 21 b §:ää ja 21 c §:ää sekä sitä, että lisätään uusi siirtymäsäännös.

6 §. Radiotaajuuksien käyttö. Pykälällä muutetaan säännöksiä, jotka koskevat radiotaajuuksien käytöstä määräämisen toimivallan jakoa valtioneuvoston, liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston välillä. Esityksessä ehdotetussa uudessa 5 momentissa ehdotetaan, että liikenne- ja viestintäministeriö ratkaisisi harkintavaltansa mukaan huomattavia vaikutuksia omaavassa yksittäistapauksessa, onko ratkaiseva viranomainen Viestintävirasto vai valtioneuvosto. Valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 10 §:n mukaan valtioneuvosto ratkaisee pääministerin esityksestä ministeriöiden keskeisen toimivaltakysymyksen ja 14 §:ssä säädetään, että ministeriön päätettäväksi kuuluva asia on yksittäistapauksessa siirrettävä yleisistunnossa ratkaistavaksi, jos sen katsotaan olevan niin laajakantoinen tai periaatteellisesti tärkeä, että se olisi ratkaistava yleisistunnossa. Tällöin siirtämisestä päättää yleisistunto pääministerin tai asianomaisen ministerin esityksestä.

Valiokunta ei näiden säännösten johdosta pidä asianmukaisena, että harkintavalta asian siirtämisestä valtioneuvostolle olisi liikenne- ja viestintäministeriöllä, ja ehdottaa sen vuoksi py-

kälässä säädettäväksi, että huomattavia vaikutuksia omaavissa yksittäistapauksissa kyseisen taajuusalueen käyttösuunnitelma vahvistetaan aina 2 momentissa tarkoitettussa taajuusalueiden käyttösuunnitelmassa, jonka valtioneuvosto vahvistaa.

Valiokunta on tehnyt vastaavat muutokset momentin muotoiluun.

21 a §. Radiolähettimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen. Hallituksen esityksen valmistelun jälkeen on Euroopan yhteisöjen komission televiestintäalan vaatimustenmukaisuuden arviointi- ja markkinoiden valvontakomiteassa käsitelty lainopillista tulkintaa uuden EMC-direktiivin ja telepääte- ja radiolaitteiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnistamisesta annetun direktiivin (1999/5/EY) keskinäisestä soveltamisesta. Tämän tulkinnan mukaan EMC-direktiivin mukaisia sähkömagneettisen yhteensopivuuden osoittamista koskevia menettelyitä ei voida soveltaa telepääte- ja radiolaitteisiin, koska nämä laitteet eivät kuulu uuden EMC-direktiivin soveltamisalaan. Telepääte- ja radiolaitteisiin voidaan soveltaa vain telepääte- ja radiolaitedirektiivin menettelyitä. Tältä osin uusi EMC-direktiivi eroaa kumottavasta edellisestä EMC-direktiivistä (89/336/ETY), joka mahdollisti vaihtoehtoisena menettelynä telepäätelaitteiden ja radiolaitteiden sähkömagneettisen yhteensopivuuden osoittamisen myös EMC-direktiivin mukaisella menettelyllä.

Tämän valvontakomitean käsittelyssä olleen tuoreen tulkinnan vuoksi hallituksen esitystä on muutettava siten, että radiotaajuuksista ja telelaitteista annetusta laista poistettaisiin telepäätelaitteiden ja radiolaitteiden osalta mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisena sähkömagneettisen yhteensopivuuden varmistamisen menettelynä sähköturvallisuuslaissa säädettävää EMC-direktiivin

mukaista menettelyä. Menettelyä voisi käyttää siten ainoastaan viestintäverkkolaitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa.

Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa voimassa olevan lain 21 a §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että poistetaan säännös, jonka mukaan radiolähettimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelmällä.

Valiokunta on tehnyt vastaavan muutoksen momentin muotoiluun.

21 b §. Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen. Valvontakomitean käsitellyssä olleen tuoreen tulkinnan vuoksi valiokunta ehdottaa voimassa olevan lain 21 b §:ää muutettavaksi siten, että poistetaan säännös, jonka mukaan radiovastaanottimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelmällä. Valiokunta on tehnyt vastaavan muutoksen pykälän muotoiluun.

21 c §. Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen. Valvontakomitean käsitellyssä olleen tuoreen tulkinnan vuoksi valiokun-

ta ehdottaa voimassa olevan lain 21 c §:ää muutettavaksi siten, että poistetaan säännös, jonka mukaan telepäätelaitteen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelmällä. Valiokunta on tehnyt vastaavan muutoksen pykälän muotoiluun.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Valiokunta ehdottaa, että hallituksen esitystä täydennetään siten, että lakiin lisätään sellaisia viestintäverkkolaitteita koskeva siirtymäsäännös, joiden sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuuden varmistaminen on tehty vanhan EMC-direktiivin mukaisesti. Tällä siirtymäsäännöksellä pannaan täytäntöön uuden EMC-direktiivin 15 artiklan määräys viestintäverkkolaitteiden osalta. Valiokunta on lisännyt tätä koskevan säännöksen voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen 2 momentiksi.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

*Valiokunnan muutosehdotukset***Laki****radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

muutetaan radiotaajuuksista ja telelaitteista 16 päivänä marraskuuta 2001 annetun lain (1015/2001)

6 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 momentti, 10 §:n 4 momentin 2 kohta, 19 §:n 5 momentti, 21 §:n 1 momentin 3 b kohta, *21 a §:n 2 momentti, 21 b §, 21 c §, 21 d §, 22 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentin 4 kohta, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 4 momentti ja 39 §:n 1 momentti,*

sellaisina kuin niistä ovat, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 3 momentti, 21 §:n 1 momentin 3 b kohta, *21 a §:n 2 momentti, 21 b §, 21 c §, 21 d §, 24 §:n 1 momentin 4 kohta ja 31 §:n 4 momentti* laissa 46/2005, 19 §:n 5 momentti ja 22 §:n 2 momentti laissa 399/2003 sekä 39 §:n 1 momentti osaksi viimeksi mainitussa laissa ja mainitussa laissa 46/2005, sekä

lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 399/2003 ja 46/2005, uusi 3 d kohta, 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainituissa laeissa, uusi 5 momentti, 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainituissa laeissa, uusi 7 momentti, 10 §:n 4 momenttiin uusi 2 a kohta ja pykälään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 399/2003, uusi 8 momentti, 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa ja mainitussa laissa 46/2005, uusi 4 a kohta ja 2 momentti, 15 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 46/2005, uusi 7 ja 8 momentti, lakiin uusi 21 e §, 22 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 399/2003 ja 46/2005, uusi 3 momentti, 40 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 43 a, 43 b § *ja siirtymäsäännös* seuraavasti:

4 §
(Kuten HE)

koitetussa taajuusalueiden käyttösuunnitelmassa.

6 §
Radiotaajuuksien käyttö

7, 8, 10, 12, 15, 19 ja 21 §
(Kuten HE)

— — — — —
(2 mom. kuten HE)

— — — — —
Viestintäviraston on 1 momentissa tarkoitettuja määräyksiä valmistellessaan toimittava yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Jos (*poist.*) yksittäisen taajuusalueen käyttöä koskevalla määräyksellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, (*poist.*) kyseisen taajuusalueen käyttösuunnitelma vahvistetaan 2 momentissa tar-

21 a § (Uusi)

Radiolähettimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

— — — — —
Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitulla arviointimenettelyllä. (*Poist.*)

21 b § (Uusi)

*Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden
varmistaminen*

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaan-
otinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava
21 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoite-
tulla arviointimenettelyllä. *(Poist.)* Yksinomaan
televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanotta-
maan tarkoitetun radiovastaanottimen vaatimuk-
senmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin
1 tai 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenette-
lyllä.

21 c § (Uusi)

*Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuuden var-
mistaminen*

Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuus on
osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 a tai 4 koh-
dassa tarkoitetulla arviointimenettelyllä. *(Poist.)*

21 d, 21 e, 22, 24, 30 ja 31 §
(Kuten HE)

5 luku

Erinäiset säännökset

39, 40, 43 a ja 43 b §
(Kuten HE)

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

(1 mom. kuten HE)

*Viestintäverkkolaitetta, jonka vaatimusten-
mukaisuus on osoitettu tämän lain voimaan tul-
lessa olleiden säännösten mukaisesti, saa tuoda
Suomeen myynti- tai luovutustarkoituksessa ja
saa Suomessa pitää kaupan, myydä ja luovuttaa
toiselle 20.7.2009 saakka. (Uusi)*

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Markku Laukkanen /kesk
vpj. Matti Kangas /vas
jäs. Mikko Alatalo /kesk
Leena Harkimo /kok
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /kok
Inkeri Kerola /kesk
Reino Ojala /sd
Erkki Pulliainen /vihr

Eero Reijonen /kesk
Pertti Salovaara /kesk
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /kok
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /kok
Raimo Vistbacka /ps
vjäs. Lyly Rajala /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.